

врши премеравање и наређује омеђавање. Ја бих на овоме месту предложио следеће методе:

1) Одмах по доласку у дотичну општину да сваки шеф општинске катастарске секције упозна на скупу земљопоседнике у главним потезима о циљу катастарског премеравања и у исто време истакне начин и важност омеђавања.

2) Да пре него што почне са детаљном премером омеђи прописно видним трајним белегама неколике парцеле различитог облика и то у близини сеоског саборног места, а у присуству сопственика и граничара дотичних парцела, старешине села и по могућству већег броја земљопоседника. На овај начин омеђене парцеле служиле би као угледно омеђавање за цео атар. Геометар би приликом издавања наређења за омеђавање и давања обавештења о величини белега у сваком случају могао да упути земљопоседника само на „угледно омеђавање“ и то би им јасније било него сва дугачка акта и преписка које се воде са општином о омеђавању.

3) Кад се види да не помажу ни све лепе методе, треба прибегнути оној која обично има успеха то је новчана казна. Само приликом предлагања за казну треба бити објективан. Претходно онима за које се види да не врше омеђавање, писмено лично преко општине саопштити да требају на том и том месту да изврше омеђавање. Кад се утврди да то нису урадили онда треба добро документовани предлог за казну доставити надлежним путем начелнику среза и настојати да се он у интересу државном узме у поступак.

Само једна једина казна ове врсте у селу имала би великог успеха за омеђавање, а тиме и за интересе државе земљопоседника и квалитет нашега рада.

Geom. Perko Josip.

Primenjivanje nekih članova zak. o kat. zemljišta u praksi.

Kad je Odelenje kat. i drž. dobara uvelo paušalni sistem plaćanja katastarskih radova, bilo je sigurno uvereno, da će se zakon o katastru zemljišta svuda tačno primenjivati i da će opštinski sudovi sve radove, za koje su im izdata po čl. 70 zakona o kat. zemljišta potrebna uputstva i naredenja na vreme i

tačno izvršiti. A na žalost praktičari, koji rade već po nekoliko godina na terenu, mogu reć, *da to još nigde nisu imali.*

Po čl. 10 zak. o kat. zemljišta n. pr. svi javni i privatni objekti treba da se omedje propisnim trajnim i vidnim belega tako državni, banovinski, opštinski putevi i t. d. To se dosad na novom premeru još nije nigde našlo. Država i banovina trebaju da budu primer dobrog i propisnog omedjavanja privatnim sopstvenicima.

U terenima gde ima oko parcela privatnih sopstvenika živa medja, drvena ograda, se na terenu još raspoznaje medja, iako se nameće pitanje, čija je ista. A u terenima, kršovitim i brdovitim kao n. pr. Užički srez, gde radi čovek mesecima u šumi, ko će tamo da zna medje? A koliko će nepravilnosti zbog toga da nastane u kat. elaboratu, teško je i zamisliti. Tako u čl. 11 zakona o kat. zemljištu piše, *da izvrše kat. organi omedjavanje parcela prilikom premera na trošak sopstvenika*, kad se isti predlože za kaznu u korist drž. kase, *isti nisu kažnjeni, a gubitak vremena oko omedjavanja parcela padne na ledja geometra*, koji zbog toga nije postigao zadati minimum. Po čl. 72. pomenutog zakona, povreda kat. belega smatra se kao povreda državne imovine i kazni se od 100—2000 din. U slučaju da se krivac ne pronadje, troškove snosi dotična opština. Pa ipak, pored ovako jasne zakonske osnove, do sada nikad niko nije bio kažnjen.

Po čl. 73 zak. o kat. zemljišta Opština je dužna da dadne kat. organima besplatno kancelariju na upotrebu za sve vreme kat. premera, *što neke opštine neće da urade*, nemajući budžetske mogućnosti, jer ako unesu u budžet to im Banovina križa.

To je samo nekoliko primera, kako je *nepravedan paušalni način plaćanja katastr. radova u ovakim prilikama* i na kakve sve teškoće nailazi geometar u praksi iako toga ne bi trebalo i ne bi smelo da ima.

II. P.

Теренска опрема геометара.

Несумњиво, да је за једног младог геометра читав проблем када први пут у службу дође, како себи најнужнију опрему за терен да набави. И баш за то што је то питање за њега тако важно, јер га без икаквих материјалних средстава није у

стању ни да реши, на терену често пута видећемо таквог геометра да по блату гази у плитким ципелама и дугачким панталонама; да га туче ветар, киша, па често пута и снег, у кратком летњем кепуту и шареној „варошкој“ кошуљи.

Млади геометри својој теренској опреми недовољно пажње обраћају из двојаких разлога: из немарности и немања срестава да исту набаве. Први случај је ређи, чини нам се да их на прсте можемо пребројати; други готово апсолутан код свих. Међутим нећемо претерати ако кажемо да је то животно питање геометара, и да поред здравља које недовољно за терен опремљени геометар доводи у питање, у многоме од тога и сам посао трпи.

У пролетним и јесењим данима, када су кише честе а терен расквашен, добра ципела, чарапа, кошуља и кабаница геометру су неопходне ствари и он се без њих не може ни да замисли. У противном он губи здравље и вољу за рад, чиме се наноси штета њему самом, у првом реду, па затим послу на коме ради.

Нама ни на крај памети не пада да вршимо ма какво упоређење између „Задруге геометара за штедњу и кредит“ и „Задруге железничких службеника.“ Али, примера ради неће бити згорега да напоменемо само следеће: Железнички службеници имају као и ми геометри своју Задругу. Само са том разликом што се у тој њиховој Задрузи поред кредита може добити још и целокупна опрема за службу па до некле и за кућу. На свакој прузи у одређено време крстари по један вагон пун свега и свачега, како за самог службеника тако и за његову породицу и кућу. И то по најповољнијој цени, знатно нижој од дневне.

Зато ћемо готово код сваког железничког службеника видети по неколико пари одела, ципела, зимских бунди и прецизних часовника. Све оно што му здравље и служба захтева, набавила му је његова Задруга, чим је из школе или ван ње у службу дошао.

По месту готово никакве разлике нема између службе једног кочничара на возу и наше: Он своју службу врши напоље под ведрим небом ми нашу исто тако. Само што је он опремљен да је врши са пуно успеха и без опасности по своје здравље а ми нашу напротив.

У чл. 24 тачка 18 Задругиних правила између осталог пише да је дужност управног одбора наше Задруге да својим

члановима набавља животне намирнице и теренску опрему. Међутим, управни одбор у своме извештају вели да се, с обзиром на економску ситуацију и своју главницу, није могао другим пословима да бави осим кредитирања чланова и примања улога на штедњу.

Да је општа економска ситуација у свету па и у нашој држави веома тешка, свима нама врло добро је познато. Исто тако познато нам је да је и главница „Задруге геометара за штедњу и кредит“ доста мала да би се могли да преузму неки замашнији послови, који би Задрузи донели веће користи. Али ипак и поред тога, сматрајући да је теренски добро опремљени геометар способан са успехом своје здравље да чува и врши поверен му посао на терену, ми неможемо а да Управном одбору не приметимо да овом питању треба посветити много већу пажњу, него што је он то у ствари до сада чинио. Питање теренске опреме геометара морало је бити свесрдно проучавано у седницама Управног одбора. Због саме важности његово решење би се могло очекивати у позитивном смислу. Тим пре, јер као што мало пре рекосмо, од њега зависи и онако слабо здравље геометара и потпун успех државног посла на коме они на терену раде.

Ми ни у ком случају од наше Задруге не можемо очекивати да она одмах почне набављати и продавати геометарску опрему на велико. То свакако да није могла ни „Задруга железничких службеника“ у почетку свога рада. Па ипак могло се очекивати да она почне у том смислу скромно са најнужнијим теренским потребама геометру, од прилике оним које смо напред навели. Да би се нашао капитал за набавку истих могао би се редуцирати кредит члановима Задруге на половину оног што се давало и што се данас даје њима. Затим, ако и то неби било довољно, могао би се подићи зајам који би тада Задрузи свакако омогућио ову врсту пословања. А ако се и то неби хтело, зашто ни ми сами нисмо, могло би се почети са ониме што се има допуњавајући се новцима који би се у току продаје за робу примао.

Из самих фабрика Управни одбор могао би набављати рецимо: теренске ципеле, чизме, кошуље, чарапе, убрусе и кабанае за кишу и снег. То су геометрима на терену несумњиво најпотребније ствари. Затим би се по средиштима средњих секција могле отворити продавнице које би све то про-

давале za готов новац и кредит уз ма какво осигурање. Особље Управа могло би се упутити на централу у Београду.

Ми се у саме појединости овога посла нећемо а и не можемо упуштати јер нам простор Гласника то не дозвољава.

На Управном одбору је да о свима појединостима поведе рачуна и изради план по коме би се овај посао са успехом могао да развија. Ми само износимо идеју коју су и правила Задруге предвидела, а која ни у ком случају није за одлагање јер би доцније изгубила сваку смисао. Тим пре јер би од њеног остварења у идућој години видели несумњиве користи најшири редови геометара, запослени на детаљном премеру, државни посао на коме они раде и „Задруга геометара за штедњу и кредит.“ Ова последња у материјалном и моралном погледу.

Geodeti ob desetletnici borbe za izboljšanje moralnega in gmotnega položaja.

Po petem letu obstoja naše lepe domovine Jugoslavije, so merodajni činitelji načeli vprašanje enotnega zakona, državnih uradnikov in drugih državnih uslužbencev, ki bi veljal za celi teritorij kraljevine.

Vsa obstoječa združenja državnih uslužbencev in njih strokovne organizacije so z velikim zanimanjem sledile poročilom o razpravah v tej smeri, temeljito premišljale in intervirale, da bi si pridobile novih pravic ali pa vsaj ohranile tisto, kar so jim dajali dotedanji zakoni.

Dan za dnem so poročila prinašala jasnejše obrise nove službene pragmatike.

Tudi naša tedanja pokrajinska organizacija je budno pazila na celi razvoj, ali v akcijo je stopila komaj tedaj, ko se je že vedelo, da bo uradništvo razporejeno namesto v dosedanjih pet kategorij po avstr. službeni pragmatiki izl. 1914, samo v tri kategorije, t. j. v uradništvo s popolno fakulteto, maturo in z nižjo izobrazbo.

Nastalo je za godete važno vprašanje, da li se bo njih predizobrazba smatrala za zaključeno redno visokošolsko izobrazbo, ter se jih bo uvrstilo v I kategorijo, ali pa kot maturante v drugo kategorijo, ker vmesne kategorije zakon ne predvideva.

Geodet, ki je bil po zakonu izl. 1897 prisiljen izvršiti dvoletni geodetski študij z državnim ispitom, ako je kot tak hotel vstopiti v drž. službo, je bil po vsej pravici prepričan, da bo, ako ni zanj predvidena posebna kategorija, ki bi mu dala primeren položaj med maturantom in akademikom s popolno fakulteto uvrščen v I kateg., posebno še glede na dejstvo, da je bil njegov študij reden akademski študij pred vstopom v državno službo, vsled katerega je moral, če ne drugega, vsaj dve leti kasneje vstopiti v državno službo.

Geodet pa je računal tudi z gotovostjo na to, da ga čaka v novi državi obširno delovno polje ustvarjanja jugoslovanskega zemljiškega katastra in da bi se to stroko že samo iz tega vidika moralo malo favorizirati, ter jo izjednačiti z drugimi akademskimi poklici, kot so to storile druge države in s tem poudarile važnost službe.

Ali zakon iz l. 1923 je bil obelodanjen in uveljavljen, ni se pa uresničila želja geodetov. Zakon je uvstil geodete v drugo kateg. in jim s tem odtrgal akademski znak. Storjena je bila krivica, katere moralni učinek bo zelo težko popraviti; popraviti pa bi se danes dala eventuelno strojena materijelna škoda.

Pokrajinska organizacija geodetov je vsled te očitvidne krivice morala posvetiti vse sile svojega društvenega delovanja, da naknadno dokaže staležu geodetov storjeno krivico, ki se jo naj popravi.

Kljub vsem neštetim dokumentiranim spomenicam in intervencijam pri merodajnih faktorjih skozi dobo desetih let, pa se lahko trdi, da so bile sicer dane obljube, nikdar pa ta zadeva ni prišla pred odločujoči forum.

V tej dolgi dobi desetih let je bil edini zakon o reorganizaciji finančne uprave, ki je v čl. 116 hotel nekoliko upoštevati pravične težnje geodetov, da lahko napredujejo po desetih letih v II/1 skupino ali sedanjo VI pol. grupo, odnosno po 12 letih v II/1a skupino ali sedanjo V pol. grupo, za ostalo službeno dobo 23 let pa ne določa ničesar, ako ga pravilno tolmačimo.

Ta določba je nekoliko razvedrila naše raspoloženje, ker se je v njej videlo vseno nekako mogoče približanje geodetov položajem akademikov vsaj z gmotnega stališča.

Ali lahko tvrdimo, da ni bil do l. 1931 niti en geodet deležen dobrin tega člena zakona o finančni upravi, v katerem letu je bil s sedanjim uradniškim zakonom ukinjen.

Moramo pa k temu pripomniti, da se v dobi leta 1923-1931 niso pri geodetih izvršila skoro nobena napredovanja in da so nas v tej dobi tako geodete kot geometre prehiteli maturanti, uradniki drugih upravnih panog (računski uradniki, učitelji s časovnim napredovanjem in celo poštna uradnice z 8 razredi. ljudske šole).

V tem položaju nas je zatekel uradniški zakon iz leta 1931 od katerega smo z vso resnostjo pričakovali, da revidira našo uvrstitev.

Ta zakon nam je pa odvzel še ono malo, kar smo kot nagrado za svoj študij ter za duševno in fizično težak poklic dobili z zakonom iz 1. 1923.

Iz sledeče primerjalne tabele je razvidno, da smo v svojih prejemkih tačasno na tem, da nismo v sredini med fakultetno naobrazenimi in maturanti, temveč — za maturanti.

V dravski banovini je pri finančni upravi, železniški in banski upravi za izvršilno službo nameščenih 36 geodetov, ki so razporejeni v položajih sledeče.

5 geodetov	z 24—35 leti	službe v V	pol. skupini
3	" 23—28	" "	VI 1 " "
2	" 23	" "	VII 1 " "
6	" 14—21	" "	VII " "
6	" 12—15	" "	VIII 1 " "
4	" 10—15	" "	VIII " "
1	" 8	" "	IX 1 " "
4	" 5—11	" "	IX " "
5	" 2—4	" "	pripravnik.

Nasljedna tabela nam kaže v kakem percentualnem razmerju stoje faktični prejemki geodeta z službeno dobo 5, 10, 15, 20, 25 in 30 leti z povprečnimi prejemki uradnika z isto službeno dobo s popolno fakultetno izobrazbo in uradniki s srednješkolsko maturo (računskimi uradniki, učitelji in dr.).

Tabela, ki v vseh treh grupah vpošteva dejansko sedanje stanje nam kaže, da so povprečno geodeti v resnici v svojih prejemkih za maturanti. Medtem, ko smo bili v letu 1926, ko se je k eni spomenici sestavila podobna tabela, za maturanti na slabšem za 1°/_o, smo po tej tabeli v službeni dobi 20—25 let na slabšem že za 1—8°/_o.

Številke v oklepajih pomenijo položaj, prejemke in odstotke plače uradnikov s popolno fakulteto, katere bi morali geodeti

zavzemati ako bi prišla v poštev njih predizobrazba, kar bi bilo edino pravilni in pravično. Vsled tega bi morali geodeti započeti s skupino VIII malo kasneje, kakor oni uradniki s popolno fakulteto, končati pa s IV/1 položajno skupino, ki bi jo dosegli nekaj let kasneje, kakor prvi.

Leta po službeni dobi	Uradnik s popolno fakultetno naobrazbo			Geodeti z redno dvoletno visoko, šolsko naobrazbo			Uradniki v maturo		
	Položaj	Meseč. prejemki	odst. tek	položaj	meseč. prejemki	odst. tek	položaj	meseč. prejemki	odst. tek
5 let	VIII	1.905.—	100 ^o / _o	IX (VIII)	1.650.— (1769)	87 ^o / _o (93 ^o / _o)	IX	1.650.—	87 ^o / _o
10 let	VI	2.500.—	100 ^o / _o	VIII (VII)	1.905.— (2200)	76 ^o / _o (88 ^o / _o)	VIII	1.905.—	76 ^o / _o
15 let	V-IV ₂	3 085.—	100 ^o / _o	VIII-VII (VI)	2 062.— (2573)	66 ^o / _o (83 ^o / _o)	VIII/1 VII	2.063.—	66 ^o / _o
20 let	IV ₂	3 270.—	100 ^o / _o	VII (V)	2 230.— (2880)	68 ^o / _o (88 ^o / _o)	VI	2.500.—	76 ^o / _o
25 let	IV-IV ₂ ¹ ₁	3 820.—	100 ^o / _o	VI V (IV/2)	2 700.— (3285)	71 ^o / _o (86 ^o / _o)	VI/2 V	2.750.—	72 ^o / _o
30 let	IV-III ₁ ¹ ₂	4.845.—	100 ^o / _o	V (VI/1)	2.900.— (3880)	60 ^o / _o (80 ^o / _o)	VI/3 V/2	2.900.—	60 ^o / _o

So pa nekateri geodeti, ki so na odgovornejših položajih itak napredovali v preteklem letu do IV/2 pol. skupine in s tem je zadeva rešena dovoljno, bi se lahko trdilo. Predvsem moramo pribiti, da so se taka izjemna napredovanja izvršila tudi v drugih strokah, katerih predizobrazba je splošno i nižja, kot geodetska.

Geodetska služba na sadanjih važnejših in manj važnih mestih se je nekđaj in ponekod še danes zdela tako, važna, da so tudi geodeti v izvršujoči službi napredovali do iste pol. skupine, kakor njih nadzorovalni organi, samo mogoče pod drugim naslovi, ki označujejo izvršujočo službo.

Danes pa znači naziv „višji katastarski inšpektor“ ono skupino (V), katere geodet v izvršujoči službi ne more prekoračiti.

Vsem strokam državnega uslužbenstva so se do danes menda že izpolnile glavne želje, le geodetom se ni ne le ničesar dalo, temveč vzelo še tisto malo kar se je sploh geometrom v 1. 1923 in poznaje v materijelnem pogledu dalo.

Priznavamo, da je n. pr. sodnijski stan zelo važen za vzdrževanje pravnega reda v državi, da učiteljski stan vrši važno nalogo, da naš pomladak vzgoji v jugoslovanskem duhu, poudarjalo se je pa tudi z merodajnega mesta, da naša stroka vrši posebno v naši državi veliko kulturno delo, ki prav eminentno vpliva na naš gospodarski napredak.

Zakaj potem odrekati in zavreči vsa dokumentirana dejstva in pravice stanu, ki je zelo važen in pod današnjimi izredno težkimi prilikami še vse eno izvršuje obširno nalogo zadovoljujoče

Mar je bilo tako težko v preteklih letih odkar se borimo za svoje pravice s par besedami predrugačiti vsaj začasno tekst uradniškega zakona brez občutnega finančnega efekta za dobro stotino geodetov?

Ali bi bila ta denarna žrtev res prevelika, ako bi se ž'njo povzdignilo moralno in materijelno stanje in s tem ugled geodetskega stanu, ki je za boljše izvrševanje službe potreben.

Upamo, da naša pravda če ni končana in bo prišlo do uvidnosti, da je revizija o tem vprašanju potrebna.

Ako je pet univerz odnosno tehničnih visokihšol, t. j. v Pragi, Brnu, na Dunaju in v Grazu ter v Ljubljani na katerih so skoro vsi prizadeti geodetje študirali, podalo izjavo, da je geodetski študij zaključen visokošolski študij, ki zasiguje geodetom brez pridruška akademski značaj, in se niso povoljno izrazile le univerze v Beogradu in Zagrebu, smo mnenja, da tudi v tej zadevi kakor povsod obvelja mnenje večine in že vsled tega pravzaprav merodajnega mnenja, prilagoditi predpise uradniškega zakona.

Sliši se, da se deluje na tem, da bo izboljššan položaj mešanskošolskim učiteljem, ki so v teku svojega službovanja dovršili dvoletno visoko pedagoško šolo in upamo, da se nas pri tej priliki ne bo prezrlo, ker bi bili geodeti vsekakor vsaj v enaki meri upravičeni zahtevati.

Minster prosvete je v svojem dopisu na g. posl. Mravljeta dne 15. julija 1933 izjavil, do na podlagi izjav univerzitetnega sveta Beograjske in Zagrebške univerze ne more priznati geodetom njih dveletni študij na tehn. visokih šolah kot popoln fakultetni študij. Rešeno pa ni, da li je študij geodetov višja strokovna izobrazba, katero omenja v § 62 točka 24 finančnega zakona iz 1. 1932/33.

To vprašanje pa bo končno enkrat treba rešiti, ker imamo v državni službi nešteto geodetov, ki se v 23 letu izvršujoče

službe nahajajo še v VII položajni skupini, ko bi po gori navedenem čienу finančnega zakona morali biti po 15 službenih letih prevedeni v VI pol, skupini, ako je strokovni študij na univerzi smatrati višje strokovnemu študiju, kar mislimo da je, in da je kot tak znan tudi na merodajnem mestu.

Ako je za tehnično službo pri upravi zemljiškega katastra predviden študij s popolno fakulteto in srednje šolski študij, smo mnenja, da je geodet vsekakor po izobrazbi med tema dvema in vsled tega tudi po rangu, tudi v slučaju, ako ta dveletni študij ni več predviden v organizaaiji strokovnih šol za geodetsko naobrazbo. Njegovih pridobljenih pravic se po naravnem zakonu ne sme odvzeti, lahko se jih pa poveča, kar pa ne zahtevamo.

Geodeti smo ponosni na naš stan in nikdar ne bomo preklicali naših upravičenih zahtev. Smo pa seveda tudi vsikdar pripravljeni žrtvovati vse svoje moči za napredek naše stroke, kar smo že storili in kar kar bomo tem lažje storili, ako nam bo z zakonom zasiguran in vrnjen moralni in gmotni položaj.

Na podlagi predstojećih izvajanj, apeliramo na merodajne činitelje, da ob dvanajsti uri še enkrat razsodijo, če so naše težnje res upravičene in nam izravnajo krivico. Zahtevamo pa od Glavne uprave, da se za realizacijo naših teženj na merodajnem mestu z vsem svojim vplivom zavzame, da nam bođo naše izgubljene pravice zakonitim potom vrnjene.

Б Е С Т И

Одликовања.

Указом Њ. В. Краља, на предлог г. Министра војске и морнарице одликован је Југословенском Круном првог реда почасни претседник Удружења геометара и геодета, Геодетски генер. г. *Бошковић П. Стеван*.

Указом Њ. В. Краља, на предлог г. Министра финансија Одликован је: Орденом Југословенске круне првог реда Инж. *Станоје Недељковић*, први помоћник Мин. финансија; Орденом Југословенске круне петог реда Дујин Аншон — Саветник Одељења катастра и добара.

Орденом Светог Саве петог реда

Свешислав Марковић, виши катастарски инспектор у Бања Луци; *Пешар Адум*, виши катастарски инспектор у Сплиту; *Милан Шобаш*, виши катастарски инспектор у Осијеку; *Игњаш Трајбар*, виши катастарски инспектор у Славонској Пожеви; *Милан Берић*, виши катастарски инспектор у Загребу; *Херман Фишлер*, виши катастарски инспектор у Вел. Бечкереку; др. *Крешимир Ербежник*, виши катастарски агроном у Скопљу; *Драгушин Дошен*, виши катастарски агроном у Сплиту; *Узмило Лобенхард*, виши катастарски геометар у Брчком; *Фердинанд Жднар*, виши ка-

тастарски геометар из Убу; *Хинко Гелхауз*, виши катастарски геометар у Травнику; *Милан Беначек*, катастарски геометар — шеф Кат. управе у Требињу; *Алексије Сабо*, катастарски геометар у Сомбору; *Јакоб Штекл*, катастарски геометар у Сенти; *Константин Петрић*, катастарски геометар у Прњавору.

Унапређење катастар. инспектора

Указом Н. В. Краља унапређени су за више кат. инспекторе пете положајне групе: г. г. Верко Рајнер, Павле Стјанпан, Кавшек Кароч, Жупанчић Франц, Вербић Иван, Вашку Владимир, Пајић Спасоје, Иванчић Матија, Новак Дивко, Покрајац Урош, Матулић Анта, Жидар Фердинанд, Плацеријано Оскар, Травник Јосип, Лебенхард Камило, Горушанин Јусуф, Пољашевић Станко, Дошен Драгутин, Фишлер Херман, Кратохвил Драгутин, Марашек Јаромир, Арнери Рафаило и Ербежник Крешимир.

За катастарске инспекторе шесте положајне групе г. г. Бенчек Милан Вучетић Аристид, Чуден Антон Штекл Јаков, Главина Мартин, Шмит Франца, Куншнер Иван, Арнолд Мартко, Макмеду Оскар, Алерханд Јосип, Марић Крста, Фал Густав, Хаужвиц Витеслав, Осоло Франц, Јерас Василије, Јуран Леополд, Вулетић Јосип.

За катастарске геометре седме групе: г. г. Преловец Хинко, Армић Леополд, Маришек Иван, Калин Иван, Шифрер Франца, Петровић Константин, Крајнмајер Јосип, Волич Осман, Адамовић Драгољуб, Цукале Станко.

Унапређења.

Решењем г. Министра трговине и индустрије унапређени су: у Државној средњој техничкој школи у Сарајеву, за професоре 8. групе, инж. Властимир Туфегџић, инж. Миливој Јоцић и инж. Василије Волков, чиновнички приправници исте школе.

Постав чиновничких приправника

Решењем г. Министра финансија постављени су за чинов. приправника дипломирани геометри:

Слободан Густав, Крњајић Благоје, Крајновић Војислав, Јовановић Петар, Лабовић Миле, Крљежа Иван, Митровић Крста, Николић Александар, Брнетић Јосип, Оташевић Марко, Јоксић Срећко, Полошек Франц, Рогојски Иго, Бенко Антон, Јанковић Живко, Анђелковић Чедомир, Миџић Сакиб, Марковић Велимир, Живковић Добросав, Мушиновић Салих, Бунетић Милосав, Јовановић Живко, Петровић Борисав, Тодоровић Манојло, Миленковић Ђорђе, Чановић Милорад, Пауновић Боривоје, Тошић Љубомир, Тошовић Недељко, Влаховић Величир, Милић Будимар, Плавасић Дејан, Зокић Лазар, Равник Љубомир, Миле Емил, Грил Виктор, Вранић Франц, Калуђеровић Илија, Петровић Благоје, Појкановић Александар, Ђурачић Петар, Говедарица Павле, Бохнић Станко, Блажевић Мирко, Меденица Ђуро, Јевремовић Стеван, Петровић Војислав, Јанковић Константин, Теокаревић Славко, Бајбутовић Асан, Данић Илија, Мехмед Банић Расин, Саболић Иван, Шафранић Ђуро, Поповић Милан, Ђиповић Милан, Задник Љубо, Вончина Лудвиг, Нерат Зоран, Тасић Иван, Бакочеваћ Милован, Мумин Михаило, Омерберовић Илијас, Расвигер Емил.

Унапређења

Унапређени су у осму пол. групу решењем Мин. финансија Момчиловић Ђорђе, Томше Волфганг, Врбановић Саво, Алојз Гром, Цике Стјепан, кат. помоћник геометри.

Нова катастарска управа.

Г. Министар финансија, на предлог Одељења катастра и државних добара, решио је да се образује нова катастарска управа са седиштем у Бел.

Орашју. Новообразована катастарска управа биће за срезове орашки и моравски. Дунавске Бановине, односно за подручје пореских управа у Вел. Орашју и Жабарима.

Рад новоосноване катастарске управе отпочеће одмах.

Оставке.

Поднели су оставке на државну службу Миле Сасо, Трифковић Драгослав, Силаров Милорад, Пражић Миливоје, Швент Богдан, Бојовић Јеремија, Узелац Стеван, Растегарац Драгутин, Милковић Риста, кат. помоћ. геометри.

Отпуштени.

Тапиљкин Јаков, Миргородски Александар због слабог успеха и фалсификата теренских податата.

Шта је премерено.

Када је образовано Одељења катастра при Министарству финансија, 1919 године, у нашој земљи биле су катастарски премерене све површине, изузев територије Србије, Јужне Србије и Црне Горе, која износи десет милиона хектара.

У намери да се у овим покрајинама систем доказне својине помоћу тапија замени баштинским књигама, као што је случај у осталим крајевима. Одељење катастра — по доласку г. инж. Др. Станоја Недељковића, сада првог помоћника Министра финансија, чело, предузело је огромне радове. Да би се добио стручни спреман кадар за све послове. Министарство финансија отворило је 1924 године Геометарски отсек при Средњој техничкој школи у Београду, Љубљани, Загребу и Сарајеву. Тако је, до прошле године у овим отсецима опремљено за геометарске послове око 1400 младића. Добивањем овога броја стручног особља, радови на премеривању по-

вршина у Србији су знатно проширени.

Први премери земљишта вршени су у срезовима на северу Србије, у Мачви, а истовремено и на крајњем југу.

До 1931 године премерено је укупно око 900 000 хектара, и то у срезовима: Богатић, Обреновац, Уб; Умка, Београд (Срез врачарски), Гроцка, Смедерево, Пожаревац, Велико Градиште, Струмица и један део Метохије, а 1931 године срезови Сопот; Младеновац, Смедеревска Паланка, Аравђеловац, Топола, Рача (Крагујевачка), Крагујевац и један део срезова Велико Орашје, Жабари и Битољ. У 1931 години премерено је нешто преко 250.000 хектара.

Године 1932 премерене су површине срезова: Лазаревац, Рудник, Горњи Милановац, Гружа, Голубац и довршена је Метохија и још неколико срезова. Укупна премерена територија 1932 године износи хектара 450.000.

Релагивно досада је највише премерено 1933 године. Ових дана катастарски радови су завршени и геометри ће читаве зиме израђивати планове премерног земљишта. Премерене површине последње године су на територији срезова: Шабац, Владимирица Каменица (ваљевска), Ваљево, Мионица, Чачак, Исток и у велико започет је премер у срезовима Ловница (подривска), Крупањ, Љубовија, Бајина Башта, Косјерић, Ужице, Чајетина, Ужичка Пожега, Ариље, Прељина, Гуча, Ивањица, и Прилеп. Укупно премерено је хектара 550.000.

Према томе до сада је извршен катастарски премер у тридесет пет срезова и започети су радови на територији тринаест срезова. Укупна премерена површина износи нешто преко два милиона хектара. Ове го-

дине било је на терену око 950 геометријских метара.

У срезовима чија је територија већ премерена, образоване су катастарске управе, које ће израдити земљишне књиге и одржавати катастар.

На територији Србије, Јужне Србије и Црне Горе, остало је још да се премери око осам милиона хектара површине. Према броју особља којим Министарство финансија располаже, геометријски премери моћи ће, ако не буде никаквих сметња, да се заврши најдаље до 1940 године.

Тријангулациони рад, који се припрема за премер појединих срезова, изводи се за једну или две године унапред. До сада тријангулациони рад завршен је на територији свих срезова Моравске бановине.

Ових дана у Одељењу катастра израђен је план за премер срезова радне сезоне идућег лета. По томе премериће се територије срезова: Петровац на Млави, Свилајнац, Деспотовац, Јагодина, Ђуприја, Параћин, Ражан, Рековац, Трстеник, Краљево и Подујево, а у Јужној Србији Охрид и Ресан. Исто тако завршиће се премер у тринаест започетих срезова.

Оснивање геометријске читаонице у Ариљу.

Геометри, који се налазе на премеравању терена среза ариљског, основали су своју читаоницу, која је отворена 12 децембра о. г. уз малу свечаност. Том приликом говорио је г. Мирко Кожуљ, шеф Среске катастарске секције, износећи важност ове установе.

Извештај са седнице Гл. Управе.

На седници Гл. Управе донесена је одлука да је због неовибљности, непасмености, нетачности и неукусности самог летка бесмислено и излишно давати одговоре г. Милеуснићу.

Решено је да се замоле секције да до 15-II-933. год. изволе одржати своје редовне секцијске годишње скупштине, те да до тог рока изволе послати и измирити своје обавезе према Гк. Управи Удржења. На питање одељака и извесних колега геометријара, које треба да плати при поновном упису онај који је већ био члан Удружења па је из буди каквих разлога престао бити. Тумачење је излишно — цитирамо чл. 27 правила који гласи:

„Редовни и ванредни чланови плаћају при ступању у чланство уписнину од 20 динара. Ту уписнину плаћају при своме поновном упису и они који су већ били чланови удружења, па су им из буди каквих разлога престао бити. Поново уписани члан дужан је платити и дуг који је дуговао удружењу, пре иступања из чланства“.

Положили државни стручни испит

Јевтић Божидар, Мијовић Драгутин, Рајевић Лазар, Хаџивалић Хашман, Ескенази Јаков, Станковић Косара, Теран Иван, Хадовски Далибор, Марковић Надислав, Газикаловић Милутин, Бакочевић Никола, Ђулић Сејдо, Јовановић Мирослав, Бешић Драгутин, Луци Фрањо, Гашпаровић Фрањо, Бандевић Наум, Хаџи Антоловић Михаило, Аранђеловић Драгољуб.

Чланак Уроша Крловића: „Кад пакост гази циљ и дужност“. Неможе се објавити у овом броју јер нема места. Чланак г. Филиповића: „Каква би штрерала у будуће да буде полигона мрежа и комбинације“, поред тога што је мали простор у овом броју, у истом смислу дат је одговор г. Тановића.

Чланак г. Војислава Дракулића „За што смо болесни“ није објављен јер је у последњем моменту стигао, те не може бити објављен у овом броју.

† Ивани Орешковић.

Дне 25 децембра о. г. умро је у Загребу виши кат. инспектор у п. Иван Орешковић у 70 години живота. Као дугогодишњи надзорник катастарске измјере у Загребу и шеф отсека катастра при Финансијској дирекцији, покојник је био старешина многим генерацијама геомтарске струке. Знао је са старешинским положајем да споји очинску благод и сталешку колегијалност, па је у геомтарским редовимз био особито цењен и вољен. Као такав, и према томи најпогоднија личност, председао је конституирајућој скупштини дне 15 фебруара 1919. на којој је основано наше Удружење, где је изабран за претседника првога Надзорнога одбора. Његовом смрћу нестaje једна маркантна личност из наших редова, али ће спомен дуго живети у срцима његових пријатеља, а историја нашега Удружења сачуваће му вечно на својим страницама часно место.

† Ото Лазанин.

Накнадно смо обавештени да је дне 23 новембра о. г. умро у Загребу Ото Лазанин, виши кат. инспектор у п. у 66 години живота. Задњих година покојник је био наставник геомтарскога отсека Државне средње техничке школе у Загребу, за катастарске прописе. Покој му вечни!

Геометар-Конзул.

Указом Њ. В. Краља постављен је за почаснога конзула Краљевине Југославије у Брну (Чешкословнска Република) г. Владимир Филкука, овл. прив. геометар.

Пре рата дошао је г. Филкука из Моравске у Загреб за пристава код профасорске столице за геодезију на шумарској академији и геодетскомуч течају. После рата вршио је дужност техничкога надзорника камасационих радова и био је ванредни професор

геодезије на Техничкомуч факултету у Загребу. Вративши се у Брно отворио је приватну канцеларију, која је извела многе обимне и важне геодетске радове, напосе за сврхе аграрне реформе.

У животу нашега Удружења имао је видвога учешћа, јер је био први секретар прве Главне управе и први уредник нашега стручнога часописа. На конзулској части најсрдачније честитамо!

Из Међународног Савеза

Писмом од 22 децембра о. г. замолила је централна управа наше претседништво да публикујемо следеће: 1) Општи међународни конгрес геометара одржаће се 18 јула 1934 у Лондону. По правилима Савеза на овај ће Конгрес бити позвани сви геометри целога света. Енглеске колеге израдили су програм за рад и атракције, који има да привуче што више учесника. Конгресни одбор доставиће благовремено позиве владама, установама и личностима свих држава, а колегама се већ сада препоручује, 2) Комисија за стручни речник ускоро ће нам доставити упитне цедуље ради превода наших стручних израза. — 3) Достављајући извештај катастарске комисије, моли се оцена нашега Удружења. Главна управа ће извештај публиковати у наредном броју. — 4) Достављена нам је коначна редакција предлога о измени Правила Савеза као и записник седница Сталинсга Одбора у Риму.

Из задруге.

Месеца децембра уписало се у задругу геометара за штедњу и кредит преко 50 нових чланова. Позивају се све колеге на упис, који још до сада нису ступили у чланство. Пријаву и упутнице Поштанске штедионице могу колеге добити у седиштима својих надлештава или код Управнога

одбора Задруге, а исто тако и Пращила на увид. Уписати треба најмање шест удела по дин. 300. — свега дин. 1800.—, који се морају уплатити у једнаким месечним ратама кроз три године, т. ј. по дин: 50 месечно. Задруга се води строго по прописима трговачког закона, али она није, само течевна установа већ има своје специјалне задатке, које ће оживотворити преко фонда за помагање, као и фонда за подизање дома. Улоге укакамађује Задруга са 6 по одбитку пореза.

Таблице

Таблице за претварање хватске у метарску меру отштампане су у облику књиживе, а формата подесног за Канцелариски и теренски рад.

Цена је књижици Дин. 5 — а за поштарину 1 динар.

Поручује се од Књижара Д. Пуљо наследник Ј. Сецлар из Земуна.

Таблице саставио Матија Зилић чинов. Министарства Финансија.

Из секције Београд.

Позивају се сви чланови Удружења геометара и геодета, као и одељци, да најдаље до 20 јануара поднесу тачне извештаје за које време је сваки дотични члан платио чланарину. Даље, да приликом уписивања има се строго придржавати правила. Они геометри који су из буди каквих разлога престали бити чланови дужни су да плате поново уписнину као и дуг. Моле се одељци, као и поједине колете где нема организованих одељака пошаљу ове извештаје и тачне обрачуне благајнику секције Београд, г-ци Чабак Сарајевсла 5. Београд.

Питања и одговори.

Одговори на питања из свеске број 4.

1. а) Поступак геометра био је правиан јер је купопродајни уговор био потврђен, па је према томе геометар уписао фактичког држаоца, што је у складу са Законом о непосредним порезима.

б) Уговор ће бити поништен, ако би наследник повео парницу и доказао властитство, јер иначе сам уговор веже само купца и продавца а не и трећег пошто суд само оверава истинитост потписа. — На основу таквог уговора купац не може доћи до тапије односно до уписа у земљишну књигу:

с) Све док је отац жив наследник нема право да тражи повраћај.

2. а) Ако је геометар не основу оваквог уговора извршио упис онда је неправиан.

Купопродајни уговор код којег преносна такса није наплаћена уопште се не може узети у обзир. Ако се исти подноси каквој државној власти иста је дужна по Закону о таксама исти пријавити надлежној Пореској управи ради наплате таксе и казне.

б) Катастарски операт добива правну снагу тек после излагања и овере, према томе геометар не би био одговоран.

с) На основу таквог уговора није се могао извршити упис у земљишкој књиги.

д) За пренос имања на основу поклона, мора бити сачињен уговор и правилно таксирив, те према томе није могло доћи до уписа у земљишну књигу —

3. Називи: Држаона средње техничка школа, Техничка средња школа, Средња стручна техничка школа по духу нашег језика, и по смислу саме речи: „средња“, не одговара спреми коју те школе дају, јер реч: „средиња“, значи неку спремину, која сама за себе не чини једну целину; која би била довољна за вршење неког позива. Овај позив је потпун само за Гимназије и Реалке. По правилу нашег језика и по спреми коју та школа даје као потпуно заокругљену, правилно је да се назива Техничка академија.

4) Према правилнику VII. део II. од чл. 291 предвиђено је да се за веће комплексе не издају копије планова целих катастарских листова, већ литографски отисци ако истих има у залихи. У том случају требало би се претходно обратити Одељењу катастра. Ако тих отисака не би било разуме се Катастарске управе морају у том случају издати и копије планова целих листова. Патање је само у коју се сврху исти траже јер је паузна хартија изложена променама.

5) Закључно се сезоном 1933 год. тријангулисана површина износи 4,740.000 ха.

6) Број дипломираних геометара износи 1273.

Одговори из свеске бр. 5.

1) Добро је да угао не буде мањи од 70° . — Дефинитивно није одређено, но кад се ради мрежа за детаљисане, онда не треба да буде мањи од $2/3$ правог угла.

2) Сме, само у томе случају пресек се мора наћи на терену обележити, узети елементи, па израчунати координате пресека, као мале тачке. Кординате обрачунати у оба правца.

3) Полигоне стране не треба узимати веће од 300 m, јер онда треба унети мале тачке на остојању највише 200 m. Страна, у којој се умећу мале тачкице нема ограничења, јер већ на 200 m. имамо мале тачке утеране у правац инструментом и израчунате кординате.

4) На тахиметријском инструменту мора да буде најмање једна велика либела. У последње време је то либела за нивелање, (т. ј. нема либеле обртне осовине дурбинове, оне која јаше преко дурбина).

Кад нема либеле за нивелање, онда мора да буде бар либела обртне осовине дурбина (тј. оне која јаше). Кад нема ни једне од ових великих либела, у пракси се сматра да је за тахиметрију недовољно малим алхидадним либелама доводити алхидаду у вертикалу, па према томе не сме се ректификовати, па ни тахиметрисати. Једна од великих либела је неминовна.

5) Обе границе морају да се на терену обележе и сниме, како би се спречило поновно излажење на лице места, а доцније на основу судског решења провело, како у кат. елаборату тако и у земљишним књигама.